YIL: 1 SAYI: 21 EYLÜL 2022 AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ

ÇAYDAÇIRA

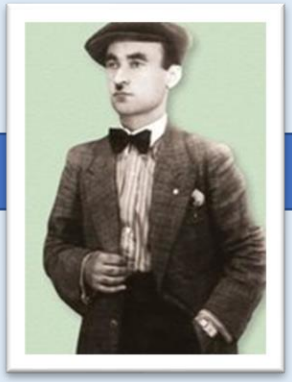

benim öykülerim
BORDO YAYINLARI
BORDO YAYINLARI
YENİ MAH. GAZİ CAD. NO:36
YÜCE PASAJI KAT:1/105
TEL: 04242361284 ELAZIĞ
BORDO YAYINLARI
bordo.yayinlari
05335654241

İÇİNDEKİLER

226 yıllık cami yeniden canlanıyor…

Elmas Yıldırımı adına anıt mezar…

Elazığ'ın yükselen değeri: Gezin Fasulyesi

Hazar şiiriyle buluşuyor…

Urartu'nun izleri…

ÇAYDAÇIRA

AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ
YIL: 1 SAYI: 21 EYLÜL-2022

İMTİYAZ SAHİBİ ve
YAYIN YÖNETMENİ:
YÜCEL ÇAKMAK
cakmakyucel@gmail.com
ADRES:
Gazi Caddesi No: 36 Yüce Pasajı Kat 4
ELAZIĞ

KATKIDA BULUNANLAR:
İ. EKREM KATI (ELAZIĞ)
MURAT SEVİNÇ (İSTANBUL)
AHMET BULUT (ELAZIĞ)
BİLAL CİVELEK (İSTANBUL)
İLHAN KILIÇ (ALMANYA)
AHMET FARUK PAMUKÇU (İSTANBUL)
OYA ORHAN (ELAZIĞ)
BEDRİ YÜCEL (ELAZIĞ)
FATİH BAYGELDİ (KKTC)

YÜCEL ÇAKMAK

MERHABA…

Değerli okuyucular yıllar sonra tekrar **Elazığ** havasını teneffüs etmek ayrı bir heyecan yaşatıyor. Memleketimizi adım adım gezerek yeniden keşfediyoruz.

Gazi Caddesi Yüce Pasajı'nda dergi büromuzu da kurduk. Artık sizlere daha yakınız. İstanbul'da başlayan serüvenimiz Elazığ'da sürüyor.

Elazığ'da olmanın heyecanıyla bu sayımız yine renkli ve önemli haberlerle dolu. İlk durağımız tarihi beldemiz **Harput** oldu. **Harput Kalesi** kazı çalışmaları tüm hızıyla devam ediyor. **Prof. Dr. İsmail Aytaç** başkanlığında gerçekleşen kazıda çok önemli tarihi bulgulara rastlanıyor.

Bir diğer restorasyon çalışması da Keban İlçemizde sürüyor. Keban ilçesinde 226 yıllık tarihi Yusuf Ziya Paşa Cami ve Külliyesi'nde yürütülen restorasyon çalışmaları yeniden başladı. Arkadaşımız **Pir Hasan Doğan** çalışmaları yerinden takip etti.

20 Kasım 1933 tarihinde düzenlenen bir törenle açılışı gerçekleşen **Atatürk Anıtı** yerinden kaldırıldı. Kent Meydanı çalışmaları kapsamında yerinen kaldırılan anıt Elazığ Belediyesi tarafından koruma altına alındı.

Türk Edebiyat Vakfı Başkanı Serhat Kabaklı, **Elmas Yıldırım** anısına Elazığ'daanıt mezar inşa edileceğini söyledi. Elazığ'da kurulacak yeni üniversiteye ise **Elmas Yıldırım**'ın adının verilmesi önerildi.

Geçen ayki dergimizin kapak konusu olan **Uluslararası Hazar Şiir Akşamları** yeniden hayat buluyor. Elazığ'ın ilk uluslararası etkinliği olan **Hazar Şiir Akşamları 14-16 Ekim** tarihleri arasında yapılacak.

Arkadaşımız **Songül Dursun** güzel bir haberini dergimizde yer veriyoruz. Elazığ'ın yetiştirdiği devlet sanatçısı **Mustafa Turan**, Ankara Dikmen'de bulunan **Çayda Çıra Parkındaki** heykelin Elazığ'a da yapılmasının uygun olacağı önerisinde bulundu ve bu heykelin Elazığ'a çok yakışacağını belirtti.

ELAZIĞ'A ÖZLEM

Dağların moru yok şimdi hep duman
Tepeler el açar göklere aman
Takvimlerde resmine baktığım zaman
Bakıp bakıp ağlar oldum ELAZIĞ
Çocukluğum sendin gençliğim sen
Gurbet elde uzak kaldım sana ben
Aşımdasın, ekmeğimde suyumdasın sen
İçer iken ağlar oldum ELAZIĞ
Hiç bakmadan düştük gurbet iline
Kapılmayız dünya malı seline
En son resmin geçti şimdi elime
Efkarlanıp ağlar oldum ELAZIĞ
Oradayken kıymetini bilmedik
Keyfimizden gurbet ele gelmedik
Hep ağladık bir gün olsun gülmedik
Güler iken ağlar olduk ELAZIĞ

ABDULLAH ŞEKEROĞLU

Tarihi Harput Kalesi kazıları devam ediyor…

Urartu'nun izleri

Urartu Kutsal alanında ve zindan olarak kullanılan sarnıcın havalandırma alanında kazı çalışmaları sürerken aynı zamanda kaledeki mescidin restorasyonu da yapılıyor.

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Urartu Krallığı tarafından kurulan ve tarihe ışık tutan 5 bin yıllık Harput Kalesi'nde, bir yandan arkeolojik kazılar bir yandan da restorasyon çalışmaları sürüyor.

UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'nde yer alan Harput Mahallesi'nde Urartu Krallığı tarafından kurulan ve tarihe ışık tutan 5 bin yıllık Harput Kalesi'nde 9 yıl önce yeniden başlatılan çalışmalar 3 noktada sürüyor. Kalede, FÜ Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi Güzel Sanatlar Bölüm Başkanı Prof. Dr. İsmail Aytaç'ın kazı başkanlığında 45 kişilik ekip görev alıyor. Bu yıl Urartu Kutsal alanında ve zindan olarak kullanılan sarnıcın havalandırma alanında kazı çalışmaları sürerken aynı zamanda kaledeki mescidin restorasyonu da yapılıyor. Bu seneki arkeolojik kazılarda yaklaşık 10 bin obje gün yüzüne çıkartılırken 5 ciltlik kitabın çalışmaları da sürüyor. İlk cilt baskıya giderken ikinci cildinde yaklaşık 3 ay sonra yayına hazır hale geleceği bildirildi.

Harput Kalesi'nde bir yandan arkeolojik kazıları sürerken bir yandan da restorasyon çalışmalarının devam ettiğini dile getiren Kazı Başkanı Prof. Dr. İsmail Aytaç, "Daha önce kazısının yarısı yapılmış olan Urartu Kutsal Alanında doğal kütlenin tören alanına dahil olan kısımlarını çıkarmaya devam ettik. Daha önce projesi de tamamlanan kaledeki mescidin

restorasyonunu kendi ekibimizle beraber sürdürüyoruz. Anadolu'daki ilk kale mescitlerinden bir örnek olarak karşımızı çıkmaktadır. Onun duvarlarını ve mihrabını tamamlayıp sezon sonuna doğru ibadete açmayı planlıyoruz. Bir taraftan ise yayın işleri devam ediyor. Atölyede yoğun bir teknik çizim ve restorasyon çalışmalarını sürdürüyoruz. Kalenin içerisindeki orta mahalle dediğimizin alanın restorasyon projelerinin resmi tüm aşamaları tamamlandı. Valiliğimize ve belediyemize restorasyon yapılması konusunda yazılar gönderdik. STK'lar ile işbirliği kurarak sponsor yoluyla kaledeki restorasyonları yapmaya çalışacağız" dedi.

"10 bin obje çıktı"

Kalede restorasyon ve turizme yönelik 15 kalem belirlediklerini aktaran Aytaç, "Bunların bazılarının girişimleri devam ediyor. Uygulamaya geçeceğiz. Diğer taraftan burada çıkan malzemelerin analizleriyle ilgili Fırat Üniversitesine proje hazırladık. Sisteme yükledik. O geçtikten sonra özellikle kimyasal tarafından elde ettiğimiz verileri yayınlarda kullanmayı düşünüyoruz. Bu sene arkeolojik alanlarda çok fazla çalışmadığımız için yaklaşık 10 bin obje çıktı. Geçen seneden çıkan çok zengin koleksiyonumuzun çizim teknik işleri hızlı bir şekilde yapılıyor. Bu sene çıkmış olanlarda tamamlanacak" diye konuştu.

"Hedef UNESCO asil listeye girmek"

Harput kalesinde kazılar yeninde başlayınca UNESCO sürecinin gündeme geldiğini vurgulayan Aytaç, "Belediye Harput'taki diğer hamam, cami ve yapıların kazılarını yapıp projelendirdi. Bu çalışmaların hepsi UNESCO yedek listeye girmede itici güç oldu. Şimdiden sonra Harput Kalesi ekibi olarak biz UNESCO sürecine katkı sağlamaya devam ediyoruz. Bu süreci diğer kurumlarında yapılması gereken işleri devam ettirmesi gerekiyor. Yedek listede olmak bile bir marka. Ama hedef UNESCO asil listeye girmek. Asil listeye girildiğinde iç ve dış turizm hareketliliği beklentinin çok ötesinde bir kazanım elde ediliyor. Harput hak ettiği asil listeye girecektir" şeklinde konuştu.

226 yıllık cami yeniden canlanıyor

Yusuf Ziya Paşa tarafından 1794 yılında Keban ilçesine yaptırılan Yusuf Ziya Paşa Cami ve Külliyesinde restorasyon çalışmaları devam ediyor.

PİR HASAN DOĞAN

ÇAYDAÇIRA/KEBAN

Keban ilçesinde 226 yıllık, tarihi Yusuf Ziya Paşa Cami ve Külliyesi'nde yürütülen restorasyon çalışmaları yeniden başladı.

Osmanlı döneminde Yusuf Ziya Paşa tarafından 1794 yılında Keban ilçesine yaptırılan Yusuf Ziya Paşa Camisi aradan geçen yıllara rağmen dimdik ayakta.

Ancak yıllardır kesintisiz olarak hizmet veren cami 2017 yılında Malatya Vakıflar Bölge Müdürlüğünce başlatılan restorasyon ve güçlendirme çalışmaları nedeniyle 5 yıldır kapalı.

2019 yılında tamamlanması gereken restorasyonun bir türlü tamamlanmaması ilçede tepkilere neden oluyordu.

Gelen tepkiler üzerine harekete geçen Malatya Vakıflar Bölge Müdürlüğü yarım kalan restorasyon çalışmalarına yeniden başladı.

Kısa süre önce başlanan çalışmalarda camii içerisindeki çalışmaların Ağustos ve Eylül ayı sonuna kadar bitilmesi hedefleniyor.

TARİHİ YUSUF ZİYA PAŞA CAMİ VE KÜLLİYESİ

Keban İlçesi Kallar Mahallesine Keban Maden Emini Yusuf Ziya Paşa tarafından 1789 yılında yapımına başlayan ve 1794 yılında kendi ismini vererek ibadete açılan ve kesintisiz 226 yıldır ibadete açık olan Keban Yusuf Ziya Paşa Cami külliyesi Vakıflar Genel Müdürlüğü Malatya bölge Müdürlüğü tarafından Restore çalışmaları kapsamında 2 yıllığına ibadete kapatıldı. Ama 5 yıldır tamamlanamadı.

Keban Kallar Mahallesi'nde, eğimli bir arazide bulunan Yusuf Ziya Paşa Külliyesini 18. yüzyılda Keban Maden Emini Yusuf Ziya Paşa, cami, medrese, mektep, çeşme ve şadırvan olarak yaptırmıştır.

Osmanlı mimarisinin merkezi planlı yapılarının en gelişmiş örneklerinden olan caminin önünde sivri kemerlerle birbirine bağlanmış beş sütun ve bir yarım sütunlu beş bölümlü bir son cemaat yeri bulunmaktadır. Son cemaat yerinden ibadet mekanına oldukça görkemli bir kapı ile geçilmektedir. Basık kemerli bir kapının bezemeleri Avrupa etkisinde kalan diğer

Anadolu'daki süsleme örneklerinden birisini yansıtmaktadır. Kapı üzerindeki talik kitabede caminin Yusuf Ziya Paşa tarafından yaptırıldığı bertilmiştir.

İbadet mekanı ortadaki oldukça ince dört sütun, sekiz köşeli kasnak üzerine oturan merkezi bir kubbe ile örtülmüştür. Bu sütunların ince oluşundan ötürü ibadet mekanı bölünmemiştir. Ayrıca kubbe dışındaki bölümlerin üzeri de çeşitli tonozlarla örtülmüştür. Kubbe içeride yazı, hurma ağaçları ve çeşitli bitkilerden oluşan bir bezeme ile boş yer kalmamacasına süslenmiştir. Mihrap ve minber mermerden olup burada yöresel taş işçiliği açıkça kendisini göstermektedir. Caminin kuzeydeki ön avlusuna taştan on köşeli, mukarnaslı bir şadırvan yerleştirilmiştir.

Yusuf Ziya Paşa Külliyesi'nin kuzey batısında iki katlı bir mektep yapılmıştır. Doğu ön cephesinde yuvarlak kemerli pencere ve bir kapısı bulunmaktadır. Mektebin ikinci kat girişinde beş satırlık talik yazılı bir kitabesi bulunmaktadır. Bu bölüm kare planlı olup üzeri merkezi bir kubbe ile örtülmüştür. Mektebe bitişik olan medrese yıkılmış ve çok az bir kalıntısı günümüze gelebilmiştir. Ayrıca medresenin güney duvarı ile caminin güneybatı köşesine sivri kemerli bir çeşme yerleştirilmiştir.

Yapı topluluğunun yanındaki hanın ise yalnızca giriş kapısı günümüze gelebilmiştir. Bu kapının en ilginç yönü de yan girişlerdeki hayvan kabartmalarıdır. Ancak kapının kemer ve silmeleri il üst örtüsü 19.yüzyılda yapıldığı izlenimini vermektedir. Yusuf Ziyâ Paşa Câmii Keban'ın önemli bir târihi eseridir. Yusuf Ziyâ Paşa yaptırmıştır. Osmanlıların son dönem mimârisi ve süslemelerinin çok güzel bir

1794 yapımı motifler yapılan sıvaların altında çıktı. Diyarbakır kültür varlıkları kurulu 1794 asıl motifleri ile yapma kararı aldı bu nedenle restore gecikti.

örneğidir. Hicrî 1210'da yapılmıştır. Bir san'at eseri olan kubbesi 4 sütun üzerine oturtulmuştur. Mihrap ve mimberde oyma taş süslemeler kullanılmıştır. İki kapısı oyularak süslenmiş tahtalardan yapılmıştır. Keban'ın en büyük câmisidir. Minâresi kesme taştandır.

MÜLKİYETİ VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NDE

Yusuf Ziya Camisinin mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğü Bölge Müdürlüğüne ait olduğundan 21.06.2017 tarihli ve 1532 sayılı T.C Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü Malatya Bölge Müdürlüğünün yazısına istinaden ibadete kapatıldı.

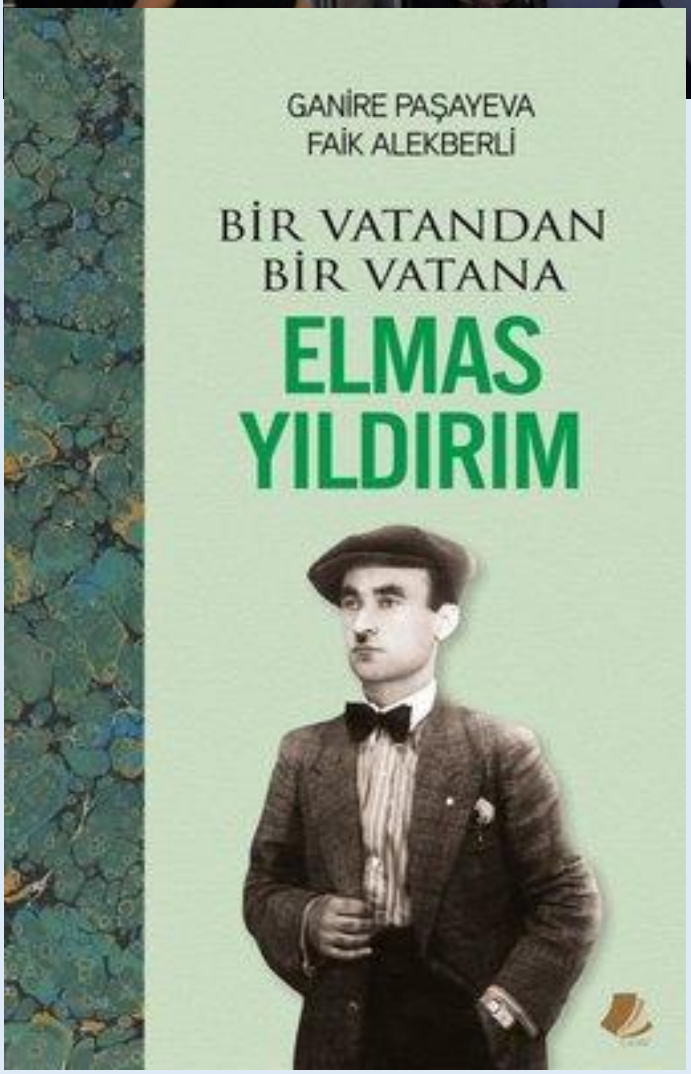
Söz konusu yazı gereği 2017 yılında ibadete kapatılmış ve Cami ve Müştemilatta ki eşyalar taşınmıştır.

Bu süre zarfında Keban İlçe Müftülüğünce kiralanan başka bir yerde (Kızılay Binasında) cami cemaati ibadetine devam ediyor.

Cami Restoresi Ağustos-Eylül 2022 gibi bitmesi bekleniyor, Tam anlamı ile Aralık 2022 sonu yüklenici firma tarafından teslim edilecek.

Elmas Yıldırım adına anıt mezar

ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

Türk Edebiyat Vakfı tarafından bastırılan "Bir Vatandan Bir Vatana Elmas Yıdırım" adlı kitabın tanıtımı Vakıf merkezinde yapıldı. Azerbaycan Parlamentosu Milletvekilleri Sabir Rüstembanlı ve Ganire Paşayeva'nın da katılımıyla gerçekleşen tanıtım toplantısı hakkında bilgi veren Türk Edebiyat Vakfı Başkanı Serhat Kabaklı, Elmas Yıldırım anısına anıt mezar inşa edileceğini söyledi. Kabaklı, "Türk Edebiyatı Vakfında, Vakfımızca yayımlanan "Bir Vatandan Bir Vatana Elmas Yıldırım" kitabının takdimatını muhteşem şekilde gerçekleştirdik. Azerbaycan Milletvekilleri Halk Şairi Sabir Rüstemhanlı ile Ganire Paşayeva ile iş adamı Fikret Aliyev'in katılımıyla Vakıf müdürümüz ve Türk Edebiyatı dergimizin genel yayın yönetmeni İmdat Avşar'ın yönetimindeki panelde, Elmas Yıldırım bütün yönleriyle tanıtıldı. Ganire Hanım ve Faik Alekberli'nin hazırlayıp İmdat Avşar'ın Türkçeye uygunlaştırdığı bu kitap bütün katılımcılara hediye edildi. Bu toplantımızda Elmas Yıldırım'ın adına bir anıt mezar inşa edilmesi, Elazığ'da kurulacak yeni üniversiteye Elmas Yıldırım'ın adının verilmesi, Hazar Gölü kıyısına Elmas Yıldırım'ın abidesinin konulması gibi önemli kararlar alındı. İnşallah bu kararların gerçekleştirilmesi için Türk Edebiyatı Vakfı olarak elimizden geleni yapacağız." dedi.

BAŞIM AKLIMLA BELADA

Elazığ'da yaklaşık 25 yıl görev yapan Mutemit Yazıcı'nın hayatını oldu olası merak etmişimdir. Onunla ilgili birçok fıkra niteliğinde anı internette bulabilirsiniz. Keşke daha önce onun anılarını toparlayıp birileri yayınlasaydı. Kaçan delileri toplama taktiği, hastalarla oyunlar oynama hikâyeleri, yazar olmak isteyenlerin Mutemit'le diyalogları kitap haline getirilseydi ne güzel olurdu.

Rahmetli amcam anlatırdı; "Çocuk yedi yaşına geldi hala konuşmuyor. Psikolojik sandım Mutemit'e götürdüm. Giriş kapısından girer girmez yüz metre ileride bana seslendi; "Ne var çocuğu neden getirdi?" diye bağırarak sordu.

BİLAL CİVELEK

Yanına gidip orada konuşmak istedim. Eliyle işaret ederek tekrar bağırdı; "Gelme gelme! Çocuğun neyi var?"

Mecburen bende onun gibi uzaktan bağırarak cevap verdim; "Yedi yaşına geldi hala konuşamıyor Mutemit Bey!"

"Bu hastaneyle işi yok, burun boğazcıya götür. Muhtemelen küçük dili büyük diliyle doğuştan yapışıktır." dedi, kapıdan girer girmez geri çıktım.

Dediği gibi burun boğaz doktoruna gittim. Boğazına baktı, getirdi küçük bir operasyonla küçük dilini ayırdı, çocuk bülbül gibi konuşmaya başladı."

Böyleydi Mutemit Bey. Kendine has kişiliği, esprisi, hasta tedavi yöntemleri vardı. Zararsız hastaları şehrin sokaklarına salardı. Halk bunları benimsemişti. Hatta Elazığ halkı dışarıda dolaşan hastalara kendine özgü isimler takmıştı; deli Cevdet, Ttrafik Mehmet, Aliye Bacı vs saymakla bitmez.

Ben de Elazığlı olarak Mutemit Yazıcı'nın içinde olduğu bir roman yazdım. Yakında inşallah kitap ve marketlerde satılacak. Kitabın adını düşündüm; "BAŞIM AKLIMLA BELADA" isminin uygun olacağını düşündüm.

Sayısız hastayı sağlığına kavuşması için çaba gösteren bu kahraman tıp adamını onure etmek istedim. Roman mekân açısından değişik bir yerde geçiyor ama olayların hepsi Elazığ Ruh ve Sinir hastalıklarında geçiyor.

Nasıl olur bilemiyorum ama yakında kitap yayınlanacak.

Daha önce "Boston'da dört Harputlu" adlı romanı yazmıştık. Ama yayınevi adını değiştirdi. İçerik tabi ki aynı. Harputlu dört kafadarın Amerika'ya gidişleri, orada başlarına gelenler, yanlı bir kişinin geri dönmesi gibi trajik komik, aşk üçgeninde bir kitaptı.

Kısa filmi çekilmesi için bazı girişimler oldu ama maddi külfeti karşılayacak bir sponsor bulamadığımız için öyle kaldı.

Şimdi sıra Elazığ'ın delileri ve başkahramanı, başhekim Mutemit Yazıcının içinde olduğu "BAŞIM AKLIMLA BELADA" kitabında.

İnşallah bu kitap bir gün film ya da dizi olur, insanlar Elazığ'ı Elazığ insanın hastalara bakış açısını tanır.

Çünkü Elazığ sokaklarında gezen akıl hastalarına çok iyi bakardı. Esnafı traş eder, hamamcısı yıkardı, insanları aç bırakmazdı.

Her bir hastanın bir roman yazılacak kadar Elazığ caddelerinde maceraları vardır.

Hala Recep yaşıyor. İçlerinde en uzun yaşayanlardan biridir Deli Recep. Diğerleri zamanı gelen gitti.

Allah hepsini rahmetiyle muamele eylesin.

Kitapla ilgili özel bir tanıtım programı düşünüyoruz. Bunun için Elazığ'da da etkinliğimiz olacak.

Fakat önce kitap çıksın sonra önümüze bakalım.

Edebiyatın her dalında kültür fışkıran Elazığ'da tek eksiklik, değerlerini dönüp bakmamaktır.

Kültürünü ulusal kültüre yansıtmakta aksaklıkların olması tabii ki insanı üzüyor.

Evet "Başım aklımla belada" tam Elazığlıya göre bir söz.

Elazığ tarımının yükselen değeri…

“Elazığ Gezin Fasulyesi”

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ ilimizin Gezin, Sivrice, Maden, Bermaz, Palu, Alacakaya, Arıcak bölgelerinin, mineral zengini toprak yapısında yetiştirilen “Gezin Fasulyesi” fark edilen fiziki şekli ve pişirildiğinde benzer ürünlerden ayırt edilen aroması ve tadı ile Elazığ’ın yükselen ekonomik değeri olmaya başladı.

Bölgemizde adı ve tadı ile farklı olan ayrıca ticari bir değeri bulunan Gezin Fasulyesinin markalaştırma çalışmasına 2016 yılında başlanmış, 31.12.2016 tarihinde Türk Patent Enstitüsü’nce Marka Koruması, Elazığlı girişimci Yavuz Turan tarafında tescillenmişti.

Tarım Bakanlığına bağlı kuruluşlarda 23 yıl, Kamu hizmetinde memur ve idareci olarak görev yapan 2011-2015 yılları arasında yaklaşık 35.000.kayıtlı üyesi bulunan Elazığ Pancar Ekicileri Kooperatifi Yönetim Kurulu üyeliğini sürdüğünü belirten İşletmeci Yavuz Turan Gezin Fasulyesinin ekiminin yaygınlaştırılması ve satış sürecini anlattı.

Turan; “Diyarbakır firmalarının Gezin Fasulyesi için patent alma çalışması için alt yapı

hazırlığında olduğu bilgisini aldıktan sonra Elazığ'ın Tarımsal değeri olan ve farklı lezzeti ile ön plana çıkan Gezin Fasulyesi'nin Marka ve Patent hakkını alarak Elazığ Tarımına ve Çiftçisine başvurduğunu ifade ederek 2016 yılında "Elaziz Gezin Fasulyesi" adı ile Türk Patent ve Marka Kurumu'nda isim hakkı koruma altına alınan Gezin Fasulyesi, patent sahibi firma tarafından paketlenerek piyasaya sunmaya başladık. Gezin Fasulyesi yetiştirildiği bölgenin toprak yapısında bulunan çinko, demir, magnezyum kalsiyum, B6 vb. mineral ve mikro elementleri topraktan kolay bir şekilde alarak yetiştirilme ve üretim aşamasında fasulye tanelerinde depolamaktadır. Bölgenin rakımının yüksek olması ve akar su kaynaklarının bolluğu Fasulye tarımının verimliliğini ve kalitesini artırmaktadır. İçeriğindeki minerallerden dolayı tadı ve parlaklığı ile ayırt edici Orta Horoz şekline dönüşen Gezin Fasulyesi 20 ile 30 Dk. gibi kısa bir süre aralığında erken pişme özelliğine sahip bir üründür." dedi.

"20 firmanın izinsiz satışını durdurduk"

Diyarbakır, Erzincan, İstanbul ve Elazığ illerinde patent sahibi firmanın izni olmadan Gezin Fasulyesi ismini, kullanarak satış yapan 20'ye yakın firmanın izinsiz satışları uyarı yolu ile durdurulduğunu ifade eden işletmeci Turan, "2016 yılı 2020 yılı ile karşılaştırıldığında ekim alanı ve hasat rekoltesinde % 200 artış olduğu tespit edildi. Halen Tarım Bakanlığı, Elazığ İl Tarım Orman Müdürlüğü aracılığı ile Gezin Fasulyesinin orijinalliğini koruyan Parlak Orta Horoz cinsi yerli tohum ekimi yapan çiftçilerin tohum ihtiyacını karşılayarak tohum bedelinin % 75'ini hibe olarak karşılanmaktadır.

Tarım Bakanlığı Yerli Gezin Fasulyesi'nin tohum ekimini destekleyerek , Gezin ve yakın çevresindeki toprak yapısında parlak ve orta şekil özelliğine dönüşen yerli tohumun kaybolmamasını ve ticari bir marka haline dönüşmesini hedeflemektedir.

Gezin Fasulyesi 2020 yılı itibariyle şeker pancarından sonra Elazığ'ın öncü tarımsal ekonomik değerine dönüşmeye başlandığını ifade ederek ekonomik anlamda Elazığ ekonomisine önemli katkı sağlayacaktır." dedi.

"Sokaklar, kâh oyun alanı, kâh spor sahasıdır!"

BEDRETTİN KELEŞTİMUR (Yazar)

"Çocukluğumuzda, 'geniş aile yapısı…' görülür!
O dönemin 'okul Kitaplarında da…' geniş aile kültürü işlenir!
Nine, "Biraz kamburcadır, elinde Elazığ'ın meşhur el-sanatları…
Gözlüğü ninelerimizi daha olgun 'bilge…' olarak bizlere tanımlar!
Biricik dedelerimiz, 'kamu veya özelde işlerinin başındadır!
Aile, bizlerin çocukluk yıllarında, 'dinamik bir yapıya…' sahiptir!
"Hoşgörü Kültürü…" tarihin derinliklerine sizleri alır götürür!
O kültürü, "Kömürhan Köprüsü'nden…" soluklanmaya başlarsınız!
Ninelerimiz evlerimizde bir nevi, "Halk Edebiyatı Muallimidir!"
Onlardan hikâyeler, masallar, efsaneler, maniler, akça sözler dinlemişiz…
Bizim çocukluğumuzda, 'aileler daha dinamik, daha güçlü…'
Evlerimizde, 'tatlı bir disiplin…'
Evin büyüğü mutlaka her sabah, 'radyonun başındadır'
Sabah Haberleri, 'duyarak, dokunarak, hissederek dinlenirdi…'
Günün üç vaktinde 'sofra düzeni…' vardı!
Bizim çocukluğumuzda, "aile kadar komşuluk bağları…" çok güçlüydü!
Aileler arasında, 'akşamları…' oturmaya gidilirdi!
Elazığ insanında, 'sohbet kültürü…' oldukça gelişmiştir.
Elazığ'ın 1970'li yıllarda hayran olduğumuz bir 'yerleşim planı…'
Özellikle de, "Nail bey ve İzzet paşa Mahalleleri…"
Birbirlerini dikine kesen sokaklar sanki iple çekilmişti!
Sokağın bir başından öte başını görebiliyordunuz?
"İki katlı cumbalı…" evler!

“Evlerin kapıları sokağa değil; avluya açılırdı!
Evlerin önünde, ‘küçük fıskiyeli havuzlar ve çiçeklikler’
Ayağınız betona değil, ‘toprağa basıyordu’
Toprak, enerjinizi alıyor sizlere huzur veriyordu!
Mahalleli, ‘birbirlerini tanır…’ selam ve muhabbet!
Sokaklar, kâh oyun alanı, kâh spor sahasıdır!
Elazığ’da sporun birçok ünlüleri bu atmosferi soluklayarak yetiştiler!
Şehirleri için, ‘başarmak…’ bir büyük idealdir!
Elazığ’da, “sanat, edebiyat, musiki, sinema, tiyatro…” bir tutkudur!
Aile olarak, “saray sinemasına gittiğimizi…” biliyorum!
Konferanslar, konserler, tiyatrolar hakeza…
Hakeza bu şehrin zenginliği…
Elazığ’da, 1970’li yıllarda gittiğimiz “çay bahçeleri…”
O yılların, ‘söz ve sohbet mekânlarıdır’
Yazdığımız şiirleri birlikte paylaşırdık!
Mahalli Gazeteleri, ‘ayakta camekânlarda…’ okurduk!
O dönemin gazeteleri bizleri ‘şehirle bütünleştirirdi’
Fikret Memişoğlu’nun kurduğu, “Folklor ve Turizm Derneği…”
Elazığlı gençler için ‘halk bilimini öğretici…’ bir okuldu!
1971’li yıllarda kurulan “Musiki Derneği…” hakeza!
Fırat Üniversitesi’nin bulunduğu alan,
“At yarışlarının yapıldığı…” bizler için coşkulu bir alandı!
1970’lerin Elazığ’ı, ‘nitelikli bir nüfusa…’ sahipti!
Dostluklar, daha samimi ve daha içtendi…
Geleceğe tebessüm eden bir şehir vaat ediyordu…
Eğitimde, ‘marka isimleri…’ bu şehir yetiştirecektir
Şehrini seven, ‘sıla-i rahme…’ önem veren mücadeleci bir iklim!
Elazığ esnafı başta İstanbul’da, “güvenilir işadamı…” olarak nitelendirilirdi!
Elazığ ismiyle müsemma, ‘saygın bir kimliği…’ ifade ederdi!
Elazığ, ‘şehir kültürünü özümsemiş…’ tarihi bir geleneğe sahipti!
Elazığ’da, “1970’lerin faytonlu yıllarını…” bilirim!
“Beş Kardeşler, Tren İstasyonu, Hükümet Konağı, Halkevi Binası,
Belediye Binası, Kapalı Çarşı, Hanlar…” önemli bir kültürdür
Elazığ’da, “çocukluk ve gençlik yıllarımız…” o kadar canlıdır ki,
O yılların dostlukları, insan fotoğrafları, şehir silueti hafızalarda…”

Çaydaçıra Derginizi dergilik.com.tr ve harput.web.tr’de okuyabilirsiniz.

Hazar şiiriyle buluşuyor

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ'ın ilk uluslararası etkinliği olan Hazar Şiir Akşamları 14-16 Ekim tarihleri arasında yapılacak. Elazığ Valiliği İl Tanıtım ve Geliştirme Toplantısında Ekim ayında ilimizde birden fazla etkinlik yapılmasına karar verdi.

Vali Dr. Ömer Toraman Başkanlığında ilgili kurum ve kuruluşların Müdür ve yetkililerinin katılımı ile yapılan İl Tanıtım ve Geliştirme Toplantısında şehrimin tanıtımına ve gelişmesine katkı sağlaması amacıyla alınan kararlar sonucunda 8 -23 Ekim tarihleri arasında 4 etkinliğin yapılması kararı alındı.

İl Tanıtım ve Geliştirme Toplantısında alınan kararlara göre 8-16 Ekim 2022 tarihleri arasında Kitap Fuarı, 14-16 Ekim 2022 tarihleri arasında 25. Uluslararası Hazar Şiir Akşamları, 17-19 Ekim 2022 tarihleri arasında Uluslararası İslam Medeniyet Buluşmaları, 21-23 Ekim 2022 tarihleri arasında ise Şehir Tarihi Sempozyumu etkinlikleri gerçekleşecek.

Yapılacak olan etkinlikler ile ilgili olarak gerekli koordinasyonların sağlandığı ve yapılacak olan çalışmalar ile etkinliklerin içeriği ve katılımcıları konusunda önümüzdeki süreç içinde kamuoyuna bilgi verileceği belirtildi.

KIRK MUM YANAR

İnsanın sevdiği ölünce yüreğinde kırk mum yanarmış. Her gün bir mum sönermiş ama kırkıncı mum sönmezmiş. İçinde bir ateş yanar durumuş. Şehrin ışıklarını mumlarını söndürmeyin. Şehrin ruhunu teslim ettirmeyin ruhunu psikoloğa göndermeyin. Bir sitem bin ah işittirmeyin.

OYA ORHAN

Çayda Çıra, Balak Gazi, Çubuk Bey ve Değirmen Çekenler heykelleri şehrin ruhudur şehrin ışığıdır. Zamanı belli olmasa da sönmesi içimizi acıtıyor. Elazığ da Çayda Çıra Parkı'nda Çayda Çıra Heykeli bunlardan biriydi ışığı söndü. Şimdi yeri yerle bir... Küllerinden doğup çayda çıra kavşağına yapıldı. O ışık da sönecekti yeniden külleri alevlendi.
İstasyon kavşağındaki değirmen çekenler… O ışık da söndü... Ama kırkıncı mum asla sönmez içimiz de bir köz yanar durur. Bir ümitle bekliyoruz. Öğretmenevi karşısı Cemiloğlu Parkı eskiden Çayda Çıra heykelinin eviydi. Şimdi tüm ışıkları sönmüş. Çayda Çıra heykelimiz ilki orada kendini bulmuştu. Şehrin hafızası bunu unutmadı bence. O kırkıncı mum orda yeniden yanacak ümit ediyorum.
Elazığ'ın ilk aile çay bahçesiydi. Eski haline benzer ve tarihimizi koruyarak geçmişe saygı anlayışı ile şehrimizi yönetenlerin ince düşüneceklerini ümit ediyorum. Şehrin psikolojisini bozmayın o caddelerin o sokakların o meydanların da bir ruhu var dili var hafızası var. Sokakların caddelerin meydanların ışıklarını söndürmeyin. Bırakın modern yapı ile o tarih kokan yapı komşu olsun.
Yine haddimi aşıp yüksek sesle düşündüm. Kendi kendime konuştum. Kendi kendine konuşmak….
Şehrin derdiyle dertlenen bir divane... Naçizane şehrimin sevdalısı şehrimin Mecnunu. Eski kafalı mı dersiniz bilmem... Çayda Çıra Dergisi'ne yazmakta çare buldum. İçimiz cız ederken güzel bir şehir olacak hayalini de kuruyoruz. Tarih olacak kalıcı eserler bırakmak için çaba gösterilecek ümidiyle...
Bu satırları yazarken Cumhuriyet Alanı'ndaki tarihi Atatürk Anıtı da yerinden kaldırıldı. Tarihi Atatürk Anıtı Elazığ Belediyesi tarafından muhafaza altına alındı. İnşallah sonu diğer muhafaza edildiği söylenen heykeller gibi olmaz!
Şehrin silüeti neredeyse değişiyor. Eski kuşak yabancılık çekmeye başladı bile…
Artık Atatürk Anıtı'nda kimse buluşamayacak.
Artık kimse Cemiloğlu Parkı'nda çay içemeyecek…
Sırada Öğretmenevi bahçesi var.
Yakında, öğretmenler orada oturup sohbet edemeyecek…
Yüreğimdeki mumlar birer birer sönmeye başladı. Kırkıncı mum sönmemek için direniyor.

“Çayda Çıra heykeli neden Elazığ’da olmasın?”

Elazığ denilince ilk akla meşhur Çayda Çıra oyunu gelir. Ancak şehrimizde bu oyunu yansıtan herhangi bir obje bulunmaması dikkatlerden kaçmadı. Mevcut Çayda Çıra kavşağı olarak adlandırılan Kavşakta bulunan Çayda Çıra heykeli de geçmişte çevre düzenlemesi nedeniyle kaldırılmıştı. Şimdilerde ise Elazığ’ın yetiştirdiği devlet sanatçısı Mustafa Turan, Ankara Dikmen’de bulunan Çayda Çıra Parkındaki heykelin Elazığ’a da yapılmasının uygun olacağı önerisinde bulundu ve bu heykelin Elazığ’a çok yakışacağını belirtti.

SONGÜL DURSUN

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Doğu Anadolu’nun göz bebeği olan Elazığ, kültürü, tarihi, yemekleri ve doğal güzellikleriyle ziyaretçilerine unutulmayacak anlar yaşatan bir şehir. Elazığ denilince ilk akla meşhur olan Çayda Çıra oyunu gelir. Çayda Çıra Elazığ'ımızı yansıtan en büyük sembollerimizdendir. Elazığlı Öğretmen, Sanatçı, Usta Heykeltıraş Merhum Nurettin Orhan’ın eseri olan **Çayda Çıra heykeli** çevre düzenlemesi nedeniyle kaldırılmıştı. Şimdilerde ise Çayda Çıra heykelinin yine bir kavşakta, bir yerde Elazığ’ımızı yansıtması gerektiği belirtiliyor.

ÇAYDA ÇIRA HEYKELİ, BELLEKLERE KAZINMIŞ BİR FİGÜRDÜ

Çayda Çıra Elazığ'dır, Elazığ Çayda Çıra'dır. Çayda Çıra heykeli büyük bir öyküyü, bir aşk öyküsünü yansımasıdır. Elazığ'ın Çayda Çıra'sı; halkın bağrına bastığı kültürel bir anıt olması hasebiyle halkın sevdiği, halkla bütünleşmiş, düğün konvoylarının çevresini dolaşmadan geçmediği, adres tarif ederken belleklere kazınmış bir figür olarak bilinir. Çayda Çıra oyununu şimdilerde, UNESCO'ya taşıma gayretleri devam ediyor. Çayda Çıra oyunundan dolayı Elazığ için, "Işığı Elinde Tutan Şehir!" diyorlar.

"ÇAYDA ÇIRA HEYKELİ, ELAZIĞ GİRİŞİNDE, NEDEN OLMASIN?"

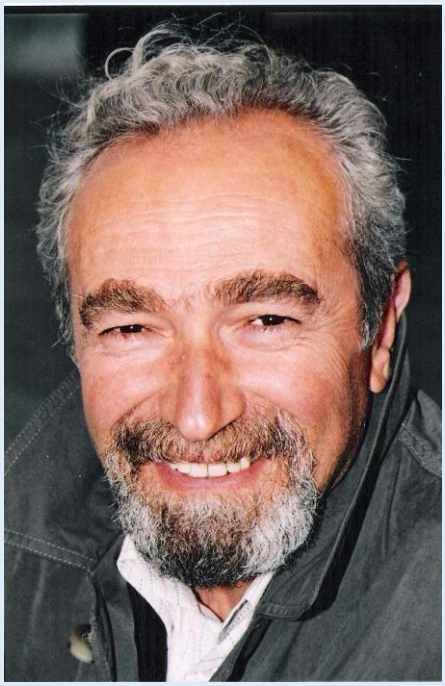
Bir kentin dokusunu yaratan, kentin kültürünü gelecek kuşaklara aktaran sanat eserleridir, tarihî eserlerdir, yapılardır. Bir kenti kent yapan, halk kültürünü ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtmaktır. Çayda Çıra heykeli de halk kültürümüzün folklorik değerlerini evrensel

düzeyde heykel sanatıyla yansıtmaktaydı. Bu anlamda Elazığlı Devlet Sanatçısı Mustafa Turan, Çankaya Belediyesi tarafından Ankara'nın en yüksek tepelerinden Dikmen Mürsel Uluç Mahallesi'nde 1230 rakımda bulunan Çayda Çıra Parkı'nda bulunan Heykeltıraş Metin Yurdanur'un yaptığı Çayda Çıra oyununu simgeleyen heykelin İnsanlar tarafından büyük ilgi gördüğünü ve fotoğraf çektirmek için özellikle adeta yarıştığını ifade ederek; bu heykelin Elazığ'a da yapılması önerisinde bulundu ve "Çayda Çıra parkında, özellikle fotoğraf çektirmek için önemli bir mekân haline geldi. Neden Elazığ'da olmasın? Müthiş bir Çayda Çıra heykeli, Elazığ girişinde, İlçe girişlerinde, Kent Parkta veya Postahane meydanında neden olmasın? İnşallah Elazığ'da da bu heykeli görürüz. Yakışır" dedi. Çankaya Belediyesi tarafından Ankara'nın en yüksek tepelerinden Dikmen Mürsel Uluç Mahallesi'nde 1230 rakımda yapımı tamamlanan "Çayda Çıra Parkı", 2016 yılında törenle açıldı.

METİN YURDANUR KİMDİR?

Metin Yurdanur, 1951 yılında Sivrihisar'da doğdu. Çocukluk ve gençlik yıllarını burada, üç bin yıllık Frigya, Roma ve Selçuklu uygarlıklarının kalıntıları arasında geçirdi. Binlerce yıllık tarihi eser ve antikaların etkisiyle üç boyutlu formlara ilgi ve sevgi duymaya başladı. Üniversite aşamasında, sanatla ilgili bir bölümü seçmesi bu temele dayandırılabilir.
1972 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü'nün resim-iş bölümünden mezun oldu. 1972-1978 yılları arasında öğretmen okulu ve liselerde öğretmenlik, 1978-1981 yıllarında Gazi Eğitim

Enstitüsü resim-iş bölümünde modelaj öğretmenliği yaptı.
1979 yılında Ankara Belediyesi'nin kentin plastik unsurlarla donatılması projesi kapsamında, gelen talep üzerine çeşitli heykel tasarımları hazırladı. Bunlar bugün Abdi İpekçi Parkı'ndaki *Eller*, Ankara Garı Meydanı'ndaki *Miras*, Batıkent'teki *Dayanışma* isimli eserlerdir.
1981 yılında serbest çalışmaya başlayan sanatçının dünya çapında 100'den fazla heykeli bulunmaktadır.
1998 yılında Kültür Bakanlığı'nca verilen devlet sanatçısı unvanı aldı.
2005 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi yerleşkesinde 50'den fazla heykelden oluşan *Ben Anadolu'yum, Ben Cumhuriyetim, Ben Halkım* başlıklı bir yıl süreli sergiyi açtı. Her yıl farklı bir üniversitede tekrarlanan, kültür ve sanatı öğrenciler, akademisyenler ve bölge halkı ile paylasan sergi, Türkiye'de ilk ve tek olma özelliğine sahiptir.
Sanatçının Sivrihisar'da yaklaşık yüz bin metrekarelik bir alanda eserlerinin sergilendiği bir açık hava heykel müzesi bulunmaktadır. Aynı alanda bulunan Sivrihisar Belediyesi Metin Yurdanur Kültür Sanat Evi ve Heykel Bahçesi'nin restorasyonu Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı, Eskişehir Valiliği ile Sivrihisar Belediyesi'nin destekleriyle 2016 yılında tamamlandı. Sanatçıya ait olan bu tarihi konak, tescilli kültür varlıkları listesindedir ve Sivrihisar Surp Yerrortutyun Kilisesi'nin yanında bulunmaktadır. Eskişehir'in Sivrihisar ilçesinde bulunan ve Türkiye'deki ilk açıkhava heykel müzesi olma özelliğini taşıyan Metin Yurdanur Açıkhava Heykel Müzesi'ni 2 yılda yaklaşık 1 milyon kişi ziyaret etti. Sanatçı Ankara'da bulunan heykel atölyesinde çalışmalarını sürdürmektedir.

HARPUT KALESİ (SÜT KALESİ)

Harput Kalesi (Süt Kalesi) tarihi Harput kentinin güney doğusunda, Elazığ şehir ovasına hakim, stratejik bir konumda bulunmaktadır. Coğrafi konumu 38 42’ 24’’ Kuzey enlem ,39 15’ 15’’ doğu boylam koordinatlarında ve 1339 rakımındadır.

AHMET BULUT

Kale’nin Milattan önce 2 bin yıllarında Urartular tarafından inşa edildiği bilinmekte olup, daha sonra Persler, Partlar, Romalılar, Sasaniler ve 11 yüz yılın sonuna kadar Bizansların hakimiyetinde kalmıştır. Bu dönemler içerisinde bir kale kent görünümünde olan Harput, Ziata Castellum, Kharpete, Hısnı Ziyat adlarıyla da anılmaktadır.

1085 yılında Selçuklu beylerinden sultan Alparslan tarafından feth edilerek Çubukoğulları’nın merkezi olarak ilan edilir ve böylece Harput kalesi ilk kez Türk topraklarına katılmış olur daha sonra Artuklu Beyi Balak (Belek) Gazi tarafından da hükümet merkezi olarak kullanılmıştır. 1515 yılında ise Yavuz Sultan Selim tarafından Osmanlı topraklarına katılmıştır.

Harput kalesi iç ve dış kale olmak üzere iki bölüm halinde yapılmış olup, iç kale günümüze kadar zamana kafa tutarcasına ayakta kalmış, ancak dış kale yıkılmıştır. İç kalede 2006 yılından itibaren yapılan kazılarda Darphane, Cami, Cephanelik, Sarnıç, Tahıl ambarı ortaya çıkarılmış olup, Balak Gazi tarafından Haçlı Kralı II. Bouardin’in tutsak edildiği zindan da bulunmuştur.

Harput kentinin Merkezine gelindiğinde bütün güzelliği ve görkemiyle görünen Harput kalesi sizi karşılar ve köklü tarihine şahitlik yapmanızı sağlar, bazı kentlerin kişiliği ve şahsiyeti vardır, bu özelliklerini geçmişinden ve sahip olduğu tarihi eserlerden alırlar, işte Harput Kenti de bunlardan biridir, Efsanevi kalesiyle öne çıkmış ve şanlı tarihine şerh koymuştur.

Harput kalesi yapımı sırasında bölgede kuraklık olması ve yetersiz su bulunması, devrin Kralının aceleci oluşu ve bir an önce bitirilmesi konusunda hassas olması nedeniyle, Kale yapımında çalışanlar da çevre köylerden topladıkları Süt’ü harç yapımında kullanarak kaleyi bitirmişlerdir. Bu nedenle Harcında Süt kullanılması ve beyaz görünümü nedeniyle Efsanevi Harput Kalesi SÜT KALESİ ismini almıştır.

Kurutmalıklar görücüye çıktı

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ'da yazın tazesi kışın ise kurutmalıkları yoğun olarak tüketilen patlıcan ve biberler, tek tek ipe dizilerek güneşin altında bırakılmaya başlandı.

Elazığ'da kış hazırlıkları her yıl olduğu gibi bu senede yazdan başladı. Yaz aylarında taze taze tüketilen, kışın ise kurutulmuş dolmalık olarak sofralarda yer alan patlıcan ve biberler askılara asılmaya başlandı.

Geleneksel olarak her yıl pencere ve balkon demirlerine asılarak kurutulan yerli dolmalık biberler Temmuz ayından itibaren kurutulmaya başlamıştı. Ağustos ayıyla birlikte artık şehrin balkonları sarıdan kırmızıya bir renk cümbüşünü andıran biber kurutmasıyla süslenecek. Kent merkezinde kadınlar kendi imkanları ile kışlık tüketeceği kadar patlıcan ve biberi kuruturken, bazıları da bunun ticaretini yapıyor.

ALİYE BACI VE TRAFİK MEMET

Malum her şehrin yan deli olan tatlı ve renkli bir takım simaları vardır. Bizde bunlara tevekkeli derler. Fakat Elazığ'ımızdaki kadar filozof ve hazır cevap olanına zannetmiyorum ki bir başka tarafta rastlansın.

ANILARDAKİ ELAZIĞ
EKREM KATI

Aslında hepsi de en az Aliye Bacı çapında ünlülerimiz çoktur. Bilmem Aliye Bacıyı anlatmaya gerek var mı ki? 120 cm boyunda kolunda sepet, ayağında teşek ayakkabılar, başında beyaz yazma, bir elinde pipoya benzeyen uzun bir ağızlık, modacıların daha yeni yeni Aliye Bacıda görüp de taklit etmeye başladığı, her parmakta başka bir yüzük, derin çizgili bir yüz ve kırışıklar içinde devamlı olarak gülen bir çift yeşil göz.

Elazığ'da kasaplar çarşısından taa.... Beşkardeşlere kadar olan sahada Aliye Bacıyı tanımazlıktan gelecek bir tek kedi yoktu. Gündüz sabahtan akşama kadar temin ettiği paralarla aldığı ciğerleri, akşam karanlığı ile birlikte eski şehir stadının önünde, içtimaya geçen kedilere dağıtırdı. îşin hoş tarafi o saate kadar ortalıkta bir tane kedi yokken Aliye Bacı'mn gelmesine yakın öğretmen okulundan itibaren yedi mahallenin kedileri karşılama merasimine geçerlerdi.

Aliye Bacı önde, kediler arkada, muzaffer bir kumandan gibi kafile halinde her gün ciğer dağıtılan yere doğru kırıtarak yürürlerdi.

Çok hoş sohbetti Aliye Bacı. Yeter ki çocuklar kendisine karışıp kızdırmasınlar. îşte o zaman başlar bağıra bağıra ağlamaya ve malum bedduasını etmeye.

“Oğlumun dansına gelesiz. İsmail’ imin dansına gelesiz.”

Oğlunun dansına gelmesi ise kendi anlatışına göre biricik oğlunu polisler döve döve öldürmüşlerdi.

Neşeli zamanlarda ise seyretmeye doyum olmazdı. Hele Elazığ'ın ünlü tevekkelilerinden Trafik Memet'le bir konuşmaları vardır ki ömürdür.

Şimdiki İzzetpaşa Camisi'nin önünde eskiden suyu kesik bir çeşme vardı. Bir gün Aliye Bacı ile Trafik Memet bu çeşmenin önünde oturmuş konuşuyorlar. Trafik Memet'in elinde de bir avuç bozuk para var. Hepsi de beş kuruşluk. Bir tane içinden alır ve Aliye Bacı'ya uzatarak:

“Bacı hele şu beş guruşu al da bir kere horoz gibi öt.

“Ü ürü üüü...

Trafik Memet kahkaha atarak

“Şu beş guruşu al da bi daha öt baham.”

Trafik Memet keyiflendikçe keyiflenir ama Aliye Bacı'yı öttürüp avucundaki parayı farkında olmadan bitirir. Bu sefer Aliye Bacı gevrek gevrek gülerek şöyle der:

“Memet al hele şu bi guruşu horoz gibin öt baham.”

“Bele oli mi heç Aliye Bacı, ben sahan beş guruş vermiştim sen bahan bi guruş verisin Allaha reva mudur bu?”

“Beğenimsen ötme sahan zornan öt diyenmi var.”

Memet verdiği paralan geri alabilmek için ötmeye başlar.

“Ü ürü üüüü....

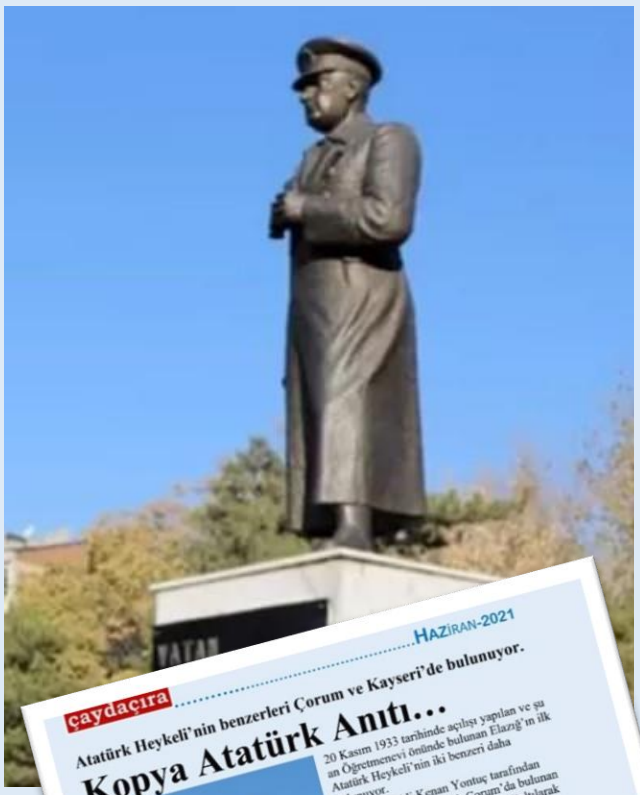
“Ula Memet çoh hoş ötisin hele şu bi guruşu da, bi daha öt baham.” diyerek Trafik Memet'i horoz gibi öttürmeye devam eder. Biraz sonra Aliye Bacı bu oyundan sıkılır ve Memet'i öttürmekten vazgeçer. Ciğer dolu sepetini aldığı gibi paralarla birlikte kaçmaya başlar. Aliye bacı önde Trafik Memet arkada gözden kaybolurlar.

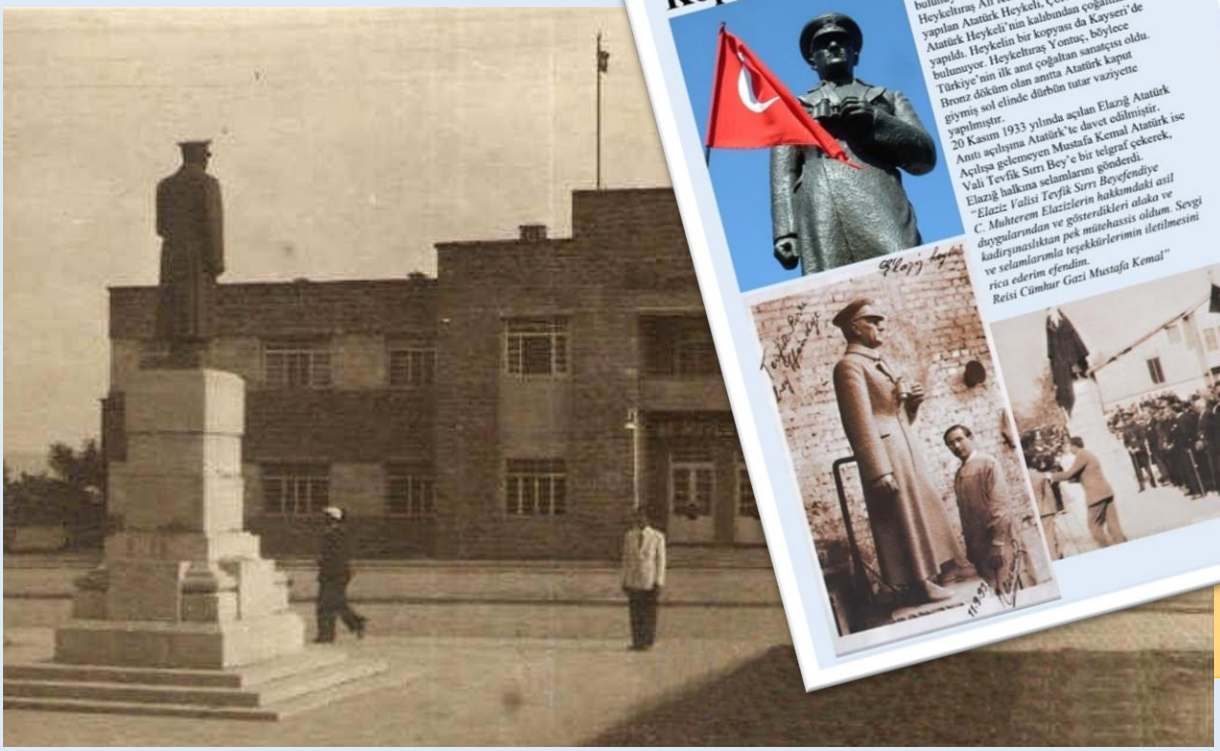
Atatürk Anıtı kaldırıldı

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ Belediyesi, Cumhuriyet Meydanı'ndaki tarihi Atatürk Anıtı'nın yerinden kaldırarak koruma altına aldı. Elazığ Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü'nden yapılan yazılı açıklamada, Kent Meydanı ve Yeraltı Otoparkı projesi inşaat çalışmalarının belirlenen program dahilinde devam ettiği bildirilerek, "Proje inşaat çalışmaları kapsamında Elazığ Öğretmenevi önünde yer alan tarihi Atatürk Anıtı, Atatürk'ü Koruma Kanunu çerçevesinde Öğretmenevi önünden titiz bir şekilde kaldırılıp, muhafaza edilerek koruma altına alınacaktır.

Kent Meydanı ve Yeraltı Otoparkı projemizin inşaa çalışmalarının tamamlanmasının ardından tarihi Atatürk Anıtı aynı hassasiyetle Öğretmenevi önüne tekrar konulacaktır." denildi.

çaydaçıra HAZİRAN-2021

Atatürk Heykeli'nin benzerleri Çorum ve Kayseri'de bulunuyor.

Kopya Atatürk Anıtı...

20 Kasım 1933 tarihinde açılışı yapılan ve şu an Öğretmenevi önünde bulunan Elazığ'ın ilk Atatürk Heykeli'nin iki benzeri daha bulunuyor.

Heykelturaş Ali Kenan Yontuç tarafından yapılan Atatürk Heykeli, Çorum'da bulunan Atatürk Heykeli'nin kalıbından çoğaltılarak yapıldı. Heykelturaş Yontuç, böylece bulunuyor. Heykelturaş Yontuç, böylece Türkiye'nin ilk anıt çoğaltan sanatçısı oldu. Bronz dökülen anıtta Atatürk kaput giymiş sol elinde dürbün tutar vaziyette yapılmıştır.

20 Kasım 1933 yılında açılan Elazığ Atatürk Anıtı açılışına Atatürk'te davet edilmiştir. Açılışa gelemeyen Mustafa Kemal Atatürk ise Vali Tevfik Sırrı Bey'e bir telgraf çekerek, Elazığ halkına selamlarını gönderdi.

"Elaziz Valisi Tevfik Sırrı Beyefendiye
C. Muhterem Elazizlerin hakkımdaki asil duygularından ve gösterdikleri alaka ve kadirşınaslıktan pek müteahassis oldum. Sevgi ve selamlarımla teşekkürlerimin iletilmesini rica ederim efendim.
Reisi Cümhur Gazi Mustafa Kemal"

Atatürk Anıtı, 20 Kasım 1933 tarihinde düzenlenen bir törenle açılmıştı. Anıtı ünlü heykeltraş Ali Kenan Yontuç yapmıştı.

Harput Selasının aranan ismi:

OSMAN BULUT

YÜCEL ÇAKMAK

20 Ağustos 1963 tarihinde Elazığ Merkeze bağlı Salkaya Köyü'nde doğdu. Kendi ifadesiyle "Kıska Zamanı"n dünyaya gelen Osman Bulut, köyde başladığı ilkokulu Ceml Gürsel İlkokulu'nda bitirdi. Bulut, ortaokulu Mezre Ortaokulu'ndan ve lise eğitimini ise Merkez Sanat Okulu Metal Bölümü'nden mezun oldu.

1976 yılında vatani görevini yapan Osman Bulut, 1978 yılında Fırat Üniversitesi'nde teknisyen olarak göreve başladı. 1996-2000 yılları arasında Kemaliye MYO'nda görev yapan Bulut, 2003 yılında F.Ü. Hastanesi'nden emekli oldu. Evli 4 çocuk babası olan Bulut, 7 torun sahibi.

1963 yılında İhsaniye Camisi'nde Hafız Osman Öğe'yle tanışan ve ondan ilk musiki bilgilerini ondan aldı. 1969 yılında eski Halkevi şimdiki adıyla EFTUD'de sesinin güzelliğinden ötürü Elazığ'ın tanınmış seslerinden dersler aldı. Sıtkı Demirci, Enver Demirbağ, Mehmet Parlaksu, Ali Öner, Abdulkadir Bay, Türker Eroğlu, Fevzi Ergün ve Yusuf Kamaç'tan eğitim aldı. Onlarla birlikte meşklerde bulundu. Osman Bulut Hüseyin Sekü'den cümbüş dersleri de almıştır. Elazığ'ın birçok hoyrat, türkü ve divan, nevruz, ibrahimiye gazellerini ustaca okumaktadır. Bu çalışmalar 1980 yılına kadar sürdü.

1980 yılında Naci Sönmez'in vesilesiyle Elazığ Musiki Cemiyeti'nin çalışmalarında yer aldı. Başta TRT olmak üzere bir çok ulusal televizyon kanallarında Elazığ Musikini ve Elazığ'ı temsil eden Osman Bulut, Kültür Bakanlığı Elazığ Klasik Türk Müziği Koro'sunun etkinliklerine zaman zaman misafir sanatçı olarak katılmaktadır.
Eski Üstadların kendisi üzerinde emekleri olduğunu söyleyen Bulut, "1963 yılında hafız Osman Öğe hocamızla İhsaniye Camiinde başladık. Ondan ilahi dinlerdik. Ramazan'da da Kuran-ı Kerim okurdu. Daha sonra EFTÜD'a gittik. Orada Sıtkı amcamız vardı, Enver ağabey gelirdi. Paşa dayı gelirdi. Ben o zamanlar 16-17 yaşlarındaydım. O dönem sür ve ağız dersleri almaya başladık. Bu eğitim 20 sene sürdü. Bütün makamların eğitimini aldık. 12 makam, 12 gazel vardı. Bu gazellerin tamamını almak için çok uzun yıllar gerekir. Bunun yanında sesin de müsait olacak buna, Onun için 40 senede bir yetişiyor böyle sanatçılar. Onlardan Allah razı olsun. Büyük üstatlar vardı. Her birinden ayrı ayrı dersler aldık. Biz alaylı yetiştik. Daha sonra TRT'de söylemeye başladım. 1984 yılında TRT'de başladım.
Biz sanatı toplum için yapmaya çalıştık. Şimdi gelinen noktada sanat para için yapılıyor. Bizim Harput musikisi aslında Saray musikisidir. Ağır musikidir. Herkes bunu kaldıramaz, ama musikiden derin edebi bilgisi olan bunu anlar." dedi.
Mahalli müziğin yanı sıra İlahi ve tasavvuf müzikle de ilgilenen Osman Bulut, özellikle okuduğu ezanla ve selalarla tanınır. Harput Selasını kendine özgü bir tarzla seslendiren Osman Bulut, başta Elazığ olmak üzere birçok camiden ezan ve sela okuması için davet almaktadır.

Çaydaçıra Dergisi'ne
Artık Kolayca
Ulaşabilirsiniz
dergilik.com
Ve
harput.web.tr
Sitelerinden okuyabilirsiniz

PİRPİRİM

-1 demet pirpirim (semizotu),
-2 çorba kaşığı zeytin yağı,
-1 baş kuru soğan,
-1 çorba kaşığı domates salçası,
-1 tatlı kaşığı biber salçası,
-2 domates
-1/2 kırmızı kapya biber,
-1 sivri ya da küçük çarliston biber,
-1 su bardağı haşlanmış nohut
-3-4 diş sarımsak, tuz.

Semiz otlarını iyice yıkayıp ayıklayıp doğrayalım.
Tencereye yağı alıp, yemeklik doğranmış soğanları hafif pembeleştirelim, Salçaları katıp çevirelim. Biberleri yemeklik doğrayıp katalım. Domatesleri ekleyip biraz daha soteleyelim. Doğranmış semiz otlarını ekleyip şöyle bir karıştıralım. Üzerini geçecek kadar suyunu ekleyelim, haşlanmış nohutu da kattıktan sonra, kapağını kapatıp, kaynadıktan sonra kısık ateşte pişirelim.
Nohut haşlanmış, sebzeler de çabucak kolayca pişeceği için fazla beklemiyoruz. Pişen yemeğin içine sarımsakları tuz ile ezip katalım servis edelim. Sarımsak mutlaka olsun, tadını çok güzelleştiriyor. Eğer sarımsak dokunuyorsa, pişmeye yakın ekleyip biraz beraber pişirerek yiyebilirsiniz.

DINDİK NOSTALJİ

SALGINDAN SONRA

DINDİK

GAKGO'MUN AYLIK MİZAH GAZETESİ Yıl:1 Sayı:2 1 Temmuz 2020 Fiyatı 5 Yumurta

BORDO YAYINCILIK
Yeni Mah. Gazi Cad. No:36 Yüce Pasajı Kat: 1/105
Tel: 0424 2361284
ELAZIĞ